

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Orbul din Ierihon.

„Ce vrei să-ți fac?” Iară
el a zis: „Doamne să văz”.

Când Isus se apropia de Ierihon, un cerșitor orb, auzind dela popor, că Isus Nazarineanul trece, strigă în marea lui nenorocire „Isuse, fiul lui David, miluește-mă!” Iar cei fericiți, cari au putut să-l vadă pe Isus, îl certau, să tacă. Dar el, simțind că nu se poate bizui, decât pe vocea lui, și mai tare strigă: „Isuse, fiul lui David, miluește-mă!” Și blândul Isus, privind în direcția, din care se auzise strigătul, porunci să-l aducă pe el înaintea Lui. Porunca Lui fu împlinită. Și-l întreabă Isus: „Ce vrei să-ți fac?” El răspunse: „Doamne să văz.” Și atunci de pe buzele cele mai sfințe, se auziră vorbele mântuitoare: „Vezi, credința ta te-a mântuit.” Și orbul merse după Isus, mărind pe Dumnezeu.

Societatea de azi e compusă în cea mai mare parte din cerșitori orbi, pe marginea drumului vieții. Suntem cerșitori în urma împrejurărilor nefaste mondiale, iar suntem orbi din cauza necredinței noastre. Drumul nostru conduce la marginea unui abis și noi, mai orbi, decât orbul din Ierihon, când Isus trece pe lângă noi, când e în apropierea noastră, nu strigăm: Isuse, fiul lui David miluește-mă. Și dacă nu putem să fim orbi, căci scintea dumnezeiască, inteligența, nu lasă, ca să se întunece vederea noastră, atunci ne folosim cu vederea aceasta numai pentru aceea, ca văzând pe Isus apropiindu-se, să înăbușim strigătul orbilor cerșitori de pe drumul mare, cari eventual auzind despre Isus, devin conștienți de orbirea lor și ar fi dispuși să strige: — Isuse

fiul lui David miluește-mă. — Altă dată ne închidem plecapele ca să nu vedem nimic.

Dar orbirea noastră e și mai mare. Isus se apropie către noi, — nechemat, căci El e bun, iar noi suntem orbi, — în diferite moduri, ca o gândire, o intuiție internă, o încercare grea, o carte creștină o învățătură bună, ca „Agru” și multe de aceste întrebându-ne: „Ce vrei să-ți fac?” Și noi nicidecum nu răspundem singurul răspuns, care ar fi demn de om conștient, nu spunem: „Doamne să văz”; ci nouă ne trebuie bogăție, desfătare, frumusețe, onoruri și alte nimicuri. Și nu ne gândim că pânăce suntem orbi, aceste aproape nimic nu ne folosesc. Sufletul nostru, care ar trebui să strălucească, în splendoarea asemănării dumnezeiești, e sufletul cerșitorului orb, — nu a orbului din Ierihon, — care când ar putea cere „Lumina”, se ndestulește cu rămășițele din farfuriile altora.

Evangelia orbului din Ierihon ne nvață, ca să implorăm dela milostivul Isus, Stăpânitorul Luminei, vederea clară a noastră, și să nu împiedecăm, dar să ajutăm pe alții, ca să ceară lumina dela Fiul lui David. Căci dacă noi, în situațiile noastre grele, în orbirea noastră îl vom chema pe Isus, ca orbul din Ierihon: „Isuse, Fiul lui David miluește-mă;” vom auzi blânda întrebare a Lui: „Ce vrei să-ți fac.”? Atunci, o frați dragi, atunci să răspundem cu orbul din Evangelie: „Doamne să văz.” Și imediat vom auzi, nu vom auzi, dar vom simți, vorbele salvatoare: „Vezi, credința ta te-a mântuit.” Și vom vedea.

dr. Irina Berinde

Unirea Principatelor Române... La : 24 Ianuarie 1859.

Cu a doua jumătate a veacului trecut a început să se înalțe și steaua Fraților noștri de peste munți, din cele două țărișoare române: Țara Românească și Moldova din partea de miazăzi și răsărit dela munții Carpați. După suferințele și asupririle robiei de aproape șase veacuri, care în anumite răstimpuri părerea, că vor înăbuși viața acestor două sbuciumate înighebări de obște românești, răzbind de sub încălcarea apăsătoare a păgânei stăpâniri turcești, ele își ridică fruntea lor umilită de încercările cutropitoare și ascultând glasul deșteptător al vremii, se frezesc la o nouă viață. Care să fie vrednică de numele și de trecutul lor măreț de obârșie împărătească. Căci prea bine înțelesă acum tâlcul cântecului bătrânesc că :

„Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere,
Unde-s doi puterea crește...
Și dușmanul nu sporește“...

Și trăind despărțiți atâtea veacuri și nu arare învrăjbiți chiar din vitregia vremurilor, ei, fiii aceleași mame: Moldoveni și Munteni, află acum, că viața lor frățească cere să fie trăită împreună, precum se cuvine unor frați adevărați. Și privirile lor înduioșate încep să se îndrepteze spre apă despărțitoare a Milcovului. Și un dor nespus de apropiere le-a cuprins inima înstrăinată de uneltirile potrivnice. Și-atunci Moldoveanul astfel a început să cheme pe fratele său Muntean :

„Măi Muntene, măi vecine
Vino să te prinzi cu mine
Și la horă cu'nfrățire
Și la viață cu iubire“...

Căci: „Eu ți-s frate, tu-mi ești frate...
In noi doi un suflet bate“...

De aceea fără zăbavă :

„Vin' la Milcov cu grăbire,
Să-l secăm dintr'o sorbire“...

Și în această stare de suflet, așteptară prilejul binevenit al unirii. Care se și ivi atunci, când Rușii bătuți la Sevastopol în luna Septemvrie 1855, scăpătară din putere. Tarul lor Nicolae I. neputând suferi rușinea înfrângerii din partea Englezilor, Francezilor și Piemontezilor (Italieni) veniți în ajutorul Turcilor, muri de inimă rea. Iar fiul și urmașul său Alexandru II. se plecă la pacea

încheiată la Paris în luna Martie 1856. În urma acesteia: Rușii sunt îndatorați să lase în pace pe Turci, Marea Neagră rămâne slobodă pentru toate țările și pierd orice putere avută asupra Țărilor române. Gurile Dunării sunt date din nou Turcilor și o fășle din partea de miazăzi a Basarabiei se alipește la Moldova.

Puterile mari adunate la sfatul de pace din Paris s'au hotărât apoi dinadins să cerceteze soarta celor două țări române, despre care auziseră multe vești îngrijorătoare. Și trebuie să vină îndreptarea stării lor nedrepte de pân' acum. Mai ales Impăratul Francezilor Napoleon III. a fost acela, care a început să apere și să sprijiniască mai mult pe Români și dorințele lor de unire, față de Austria și Turcia, cari se împotriveau din rășputeri. După multe frecări, s'au hotărât în sfârșit, să se întrebe Țările române asupra unirii, dacă o voiesc ori nu. De aceea sau înființat două adunări, numite: Divanurile ad-hoc, cari aveau să întrebe poporul din amândouă țări, prin votare, despre dorința lui de a se uni într'o singură țară.

Între timp s'au desprins două păreri. Unii dintre Români, — cei mai mulți, — voiau unirea, aceștia se numeau: partidul naționalist sau unionist, alții îndemnați în ascuns de Austria și Turcia, numiți partidul vechiu sau anti-unionist, erau în contra ei. Cu toate aceste amândouă adunările, fiind alcătuite în mare parte din aceia cari doreau unirea, sfătuiți și sprijiniți fiind și de Franța, au votat în Septemvrie 1857, patru puncte, cari cuprindeau dorințele lor. Cel mai însemnat dintre aceste puncte era acela, care cuprindea dorința Românilor din cele două țări, de a se uni într'o singură țară, care se va numi: România. Aceste dorințe au fost înaintate sfatului celui mare, numit: Convenția dela Paris, ținut în August 1858. Aici însă dorințele Românilor au fost implinite numai în parte. Nu li-s'a îngăduit să se unească. Țările vor rămânea despărțite, fiecare țară își va avea domnul său. Însă se va întocmi o comisie comună, alcătuită din Moldoveni și Munteni, în orașul Focșani și de aici își vor pune la cale unele treburi împreună, ca: poșta, vămile, banii, măsurile, cari puteau să fie aceleași pentru amândouă țările, cari se vor numi de-acum înainte: Principatele Române unite. Primul pas spre unire se făcuse astfel, rămânea acum să se facă al doilea și cel hotărîtor. Cum în Con-

venția dela Paris, nu era lămurit, că domnii cari trebuie să se aleagă pentru cele două țări, au să fie deosebiți pentru fiecare țară. — Românii luminați, sprijiniți și de Franța s'au hotărât să înfăptuiască în orice chip unirea și astfel printr-o apucătură înțeleaptă, — Moldovenii la 5 Ianuarie 1859, iar Muntenii la 24 Ianuarie au ales de Domn, pe unul și același om, pe: Colonelul Alexandru Ioan Cuza. Și astfel unul fiind Domnul ales, unirea urmă dela sine.

Noul Domn primi numele de: Principele Alexandru Ioan I. și intră învingător în București, în orașul care ajunsese capitala țării unite. Turcia și Austria tulburate de această ispravă a Românilor, nu au putut opri mersul lucrurilor. Și Cuza Vodă a rămas bun Domn, deși a cămuit Țara cu două adunări și cu două ministere până în ziua de 24 Ianuarie 1862, când s'a făcut unirea deplină, cu un singur Parlament în București, recunoscut pe viață și de Turci.

Noul Domn și-a înscris un nume neperitor în cartea Neamului nostru românesc. Săvârșind unirea deplină a celor două țări, ajutat de marele său sfinic învățat: Mihail Kogălniceanu, a înfăptuit trei mari inoiri, cari îl pun alături de cei mai mari Domni ai Românilor: 1. a înfăptuit unirea celor două țărișoare, 2. a luat din mâna călugărilor greci, pământul luat prin îselăciune dela țărani români, i-a scos din țară și 3. pământul luat dela acești călugări hrăpăreți și l-a dat iarăși vechilor și adevăraților lui stăpâni, cari l-au muncit din moși-strămoși: țărănilor români.

Țara astfel unită și înfiripată a luat apoi un avânt, sporind neconținut în putere, care o va ridica între neamuri, în locul vrednic care i-se va cuveni. Incurând Țara mică avea să fie singura nădejde de mai bine a Fraților înstrăinați, de sub stăpânirea Austriacilor, Ungurilor și Rușilor. Și când ceasul desrobirei a bătut, ea a fost miezul însufleșitor în jurul căruia se vor alipi pentru vecie și celelalte ținuturi românești, locuite de aceiași frați ai ei de bastină. De aceea în ziua în care prăznuim, în Țara întregită acum pentru vecie; amintirea alesei sărbători de unire, din 24 Ianuarie 1859, sub domnia strălucită alui Cuza Vodă, să ne închinăm în fața măreței lui înfăptuirii, care a slujit de temelie Țării mărite de azi, cerșind dela Domnul puterilor aceeași domnie rodnică asupra slăvitului său urmaș: M.

Sa Regele Carol II. într-o lungime de zile. Căci înfăptuirea neperitoare a Țării „mici“ de atunci, este aleasa mândrie a Țării mărite și întregite de azi. Căreia să-i dorim din inimă să aibă parte de mulți bărbați însufleșiți și de curaj, asemenea acelor bărbați mari din aceea Românie mică, care a înscris prin înfăptuirile ei acele pagini mărețe din trecutul de mărire, pe cari am ținut să le răsfoim cu smerenie în această zi de praznic obștesc.

Anul IX.

Numărul din sus arată anii existenței acestui organ. Arată că de nouă ani sunt cărturari credincioși, devotați, înțelegătorii vremurilor de azi, cari lucră fără interes material — așa cum le-a dat bunul Dumnezeu să știe a lucra, — conștienți de lucru ce fac cu devotament și iubire de cauză spre binele sufletesc al fraților lor în Hristos, dorind a le da barem pentru fiecare Dumineca ceva hrană sufletească, pentru ca scris este că: „nu numai cu pâine trăește omul, dar și cu cuvântul lui Dumnezeu.“

Numărul din sus arată, că este un patron — Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș, injghebată încă în anul 1860 — care și azi lucrează în conformitate întocmai intențiunilor întemeietorilor ei — stând deja de nouă ani cu cele materiale în ajutorul cărturarilor credincioși, ca ei să poată realiza intențiunile lor; pentru că, precum omul este compus din trup și suflet, tot așa orice muncă omenească ca să fie producătoare de folos, trebuie să aibă la dispoziție materialul necesar, și ajutorul — darul lui Dumnezeu, ce în ochii noștri să prezintă în iubirea și zelul de muncă al acelora, cari lucrează, pentru un lucru bun, în via Domnului.

Numărul din sus, deci ne arată în mod neîndoelnic, că ce au făcut alții, nu ne arată însă, că oare în acești nouă ani, câtă vreme alți, cari cu toții pe lângă aceasta muncă neobosită și desinteresată, au mai avut să îndeplinească încă și datorințele lor profesionale, să satisfacă datorințelor lor personale ca buni credincioși, au avuți să poartegrija familiei lor au lucrat credincioși, ce am făcut noi, ceialalți? Credincioși? Necredincioși? Indi-

ferenți? Poate chiar și certați cu bunul Dumnezeu? de și prin sf. Botez am primit și noi privilegiul, să putem fi tocmai așa de buni și zeloși credincioși, ca și cum sunteți, cari au lucrat.

În restimp de nouă ani de zile fost 468 de Dumineci. Adecă de atâtea ori a apărut acest organ. Oare în acele 468 de Dumineci venit u-ne-a care barêm o singură dată aminte porunca Bisericii noastre sfinte; „să sfințești ziua Duminecii!”?

Poate că din acele 468 de Dumineci, de câte ori a apărut acest organ am și văzut vre odată un număr al lui la Biserică, unde este pusă spre vânzare, sau la oficiul parohial, unde se trimete acest organ de nouă ani, presupunând că umblăm la biserică sau la oficiul parohial? Venit-u-nea barem odată aminte, să dăm un leu pentru un singur număr, și dacă eventual pentru inteligența noastră mai superioare (?) nu ni-se părea acest organ corespunzător (?) și dacă am constatat acest defect (?) să fi dat acest unic număr cumpărat dintre cele 468 de numere apărute în timp de nouă ani, vr'unui servitor, sau servitoare, client, pacient, slujbaş, carii cu toții sunt dornici și de ceva hrană sufletească? Ei însă în zilele noastre atât de grele nu sunt în stare să aducă nici aceasta mică jertfă — de câte un leu — spre folosul și plăcerea lor sufletească, dar dacă ar fi într'o stare bună materială, ar veni în tot cazul în ajutorul celor cari lucră, și în ajutorul patronului cari cheltuește, — azi poate și el peste puteri, dacă nu pentru altceva, dar cel puțin să se arete solidari cu obștea catolică de azi.

Deocamdată însă nu vom insista asupra acestei chestii dureroasă, la momentul și cu prilejul intrării în anul al IX-lea al existenței acestui organ, am venit numai să

mulțumim în numele celor puțini dar, cari sunt înțelegătorii bunelor intențiuni, lucrătorilor zeloși și celor câtorva inși, cari ca dreptă recompensă spre mângăierea sufletească al lucrătorilor cărturari, după cum le admit împrejurările, poate că cu ultimul obol al văduvei cunoscute din sf. scriptură ajută susținerea acestui organ, totodată luând și hrană sufletească.

Bunul Dumnezeu, care resplătește fiește căruia după faptele sale, să le resplătească și în acest an al IX-lea pentru munca lor neobosită celor cari au lucrat, precum și celor cari au dat ajutorul lor, chiar prin sacrificiu, și să lumineze pe ceia cari încă nici azi nu înțeleg rostul necazurilor, cari mai așteaptă și mai cumplite vremuri, să se trăzească. Să dea bunul Dumnezeu, ca deșteptarea lor să nu fie întârziată.

Nr. 29—932,
protop.

Se recearcă de nou veneratele Oficii parohiale din Berbești, Cornești, Sârbi, Breb, Desești, Ciăcești și Valea Porcului a înainta aici înmediat rapoartele despre conmemorarea conciliului efezin.

Oficiul protopopesesc.

Sighet, 18 Ianuarie 1932.

ILARIU BOROȘ
protopop.

Poșta administrațiunii. Cvităm cu adâncă mulțumită ajutorul de Lei 400, ce l'am primit pentru revista noastră dela Excelența Sa Inalt. Preasfințitul Arhiepiscop Dr. Valeriu Tr. Frențiu al Oradei.

Calendar săptămânal.

24—30 Ianuarie 1932.

- 24. Dumineca Orbului din Ierihon. (Ev. d. Luca 18, 10—14.) Cuv. M. Xenia.
- 25. Luni. P. Grigorie Teolog † 389.
- 26. Marți. C. Xenofont.
- 27. Miercuri. Sft. Ioan gură de aur. † 407.
- 28. Joi C. P. Efreem Syrul † 378.
- 29. Vineri M. Sft. Ignație † 107.
- 30. Sâmbătă. SS. Trei ierarhi. Vasile, Grigorie, Ioan.